

Juryrapport: vijfde editie International Photo Festival Leiden

De winnaar van het International Photo Festival Leiden 2020 (IPFL 2020)

Het International Photo Festival Leiden biedt een podium aan nieuw fototalent uit Europa. Voorwaarde voor deelname aan de wedstrijd is dat fotografen niet langer dan vijf jaar geleden zijn afgestudeerd (BA en/of MA) aan een academie of fotografie gerelateerde opleiding, woonachtig zijn, of de nationaliteit van een van de Europese landen hebben. De inzendingen voor de fotowedstrijd vormen het uitgangspunt voor het werk dat te zien is tijdens het Photo Festival Leiden.

Om meer aandacht te vestigen op deze startende, professioneel werkende fotografen wordt in 2020 voor de vijfde keer een prijs uitgereikt aan de winnaar van het International Photo Festival Leiden.

Een prijsuitreiking die we in scene moeten zetten en waarbij vrijwel alle spontaniteit, door het moment waar we ons nu in bevinden, is verdwenen. De coronacrisis dwingt ons tot andere voorbereidingen, het creëren van momenten en een zorgvuldige timing om de winnaar van deze vijfde editie online bekend te maken.

De jury

De jury, die ieder jaar opnieuw wordt samengesteld, bestaat uit minimaal 6 professionals die hun sporen hebben verdiend in de culturele sector, zoals beeldredacteurs, art directors, museumconservatoren, curatoren, galeristen en museumdirecteuren.

Jury 2020

- Voorzitter: Philippien Noordam: Hoofd Kunstzaken ministerie van Buitenlandse Zaken, voorzitter van de Vereniging Bedrijfscollecties Nederland en jurylid van de Rabobank *Dutch National Portrait Prize*.
- Monique Beijaert: Werkzaam bij Kunstcollectie VU Amsterdam. Ontwerper en artdirector en voormalig juryvoorzitter van de jaarlijkse VVAA fotowedstrijd.
- Jean-Jacques Almanza: Docent bij de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten Den Haag, afdeling fotografie en beeldende kunst (tot 2012). Jurylid van de Zilveren Camera.
- Willemijn van der Zwaan: Conservator bij Fotomuseum Den Haag. Studie kunstgeschiedenis aan de Universiteit Utrecht, specialisatie Modern en Hedendaagse Kunst. Ze werkte als gallery manager bij fotogalerie Kahmann Gallery in Amsterdam en was co-curator van de Rotterdamse fotobeurs Haute Photographie.
- Joachim Naudts: Sinds 2012 curator in het FoMu (Fotomuseum Antwerpen) en redacteur van het huismagazine Extra. Sinds 2008 betrokken bij Punctum. Sinds 2012 in raad van bestuur van Scherptediepte.
- Rein Deslé: Curator en redacteur in het FoMu (Fotomuseum Antwerpen).

Werkwijze

De jury koos uit alle 127 inzendingen een longlist van circa 43 fotografen. Uit de 15 genomineerden is uiteindelijk unaniem een winnaar naar voren gekomen. De namen van de fotografen zijn tot op het laatste moment anoniem gebleven. Pas nadat de winnaar was gekozen werden de namen van de inzenders bekend gemaakt aan de jury.

Algemene bevindingen van de jury

Geconstateerd is dat enerzijds er genoeg foto's van een degelijke kwaliteit worden ingezonden maar dat tegelijkertijd het zogenaamde documentaire beeld overweegt. Er zijn bijvoorbeeld minder series ingezonden bestaande uit autonome beelden. Foto's waarbij men zich losweekt van de dagelijkse realiteit. Het vernieuwende, verfrissende en het experimentele, wat je mag verwachten van deze startende groep fotografen waarvoor deze prijs is bestemd, wordt gemist. Ook valt het op dat het insturen van vier foto's, dusdanig samengesteld dat het een homogeen verhaal is, en zo het handschrift van de fotograaf al een beetje verraad, een lastige opdracht is. Om het eenvoudiger te zeggen, drie foto's schikken zich nu eenmaal makkelijker dan vier. De consistentie van de serie, de vierde foto die zich ook nog moet voegen, kan dan opeens net iets verraden over het werk van de fotograaf, in negatieve of positieve zin.

De winnaar

Op donderdag 14 mei om 20.00 uur wordt de winnaar van het International Photo Festival Leiden 2020 bekend gemaakt. De winnaar ontvangt een geldprijs van 1500,- euro. De winnende foto en bijbehorende serie zal in april 2021 getoond worden tijdens het International Photo Festival in Leiden.

Het is alsof de winnaar de toekomst die voor hem lag voorvoelde. In de serie heeft de fotograaf de wereld stilgezet tot een roerloos beeld. Een beeld dat wij allemaal kennen. Echter die werkelijkheid blijkt inmiddels achterhaald. We zijn de grip kwijt. De fotograaf van deze serie niet. Hij heeft bewezen controle te hebben. Hij creëert zijn eigen werkelijkheid. Hij manipuleert, speelt met het beeld dat de media hebben gecreëerd van de machthebbers, en we trappen erin. Een waarschuwing. Het is een Fake Photo en sluit aan bij die andere trend, Fake News.

Want is het nu een beeld uit de werkelijkheid dat verslag doet van een gebeurtenis? Weer een volgend clichébeeld horend bij een interview, een minister die is opgestapt, een serie portretten uit het Volkskrant magazine? Of zit je toch naar iets anders te kijken? Je voelt ergens in je onderbuik dat er iets niet klopt, maar je kan je vinger er niet opleggen. De foto's stellen je vragen, het irriteert je dat je het niet doorziet, je voelt dat je wordt gestuurd. De fotograaf heeft het beeld nauwkeurig in scene gezet en we trappen erin.

En dat is het moment dat het beeld losraakt van het documentaire karakter dat het in eerste instantie oproept. Het blijkt een gecreëerd clichébeeld en sluit daarbij aan bij de geënceneerde fotografie. Een stroming die in de jaren tachtig van de vorige eeuw is opgekomen en tot vandaag de dag floreert. Het ziet er zo vanzelfsprekend uit maar het moet een karwei geweest zijn om het de juiste situaties te creëren. Het "natekenen" van de herkenbare situaties in en rondom je eigen huis. De juiste belichting en dynamiek en het omtoveren van familie tot toppolitici. Dit is met overtuiging, zorgvuldigheid en vakmanschap gedaan. En verrast daardoor ondanks dat we allang weten dat we vandaag de dag alles kunnen namaken.

Jesper Boot waarschuwt je om beter te kijken naar zijn foto's. Het is zijn werkelijkheid die hij gecreëerd heeft en deze is niet vanzelfsprekend de onze.

Jesper Boot is in 2019 afgestudeerd. De serie 'Power' dateert uit 2019.

Philippien Noordam, juryvoorzitter International Photo Festival Leiden 2020